

ORADEA-MARE (NAGYVÁRAD)
2 Juniu st. v.
14 Juniu st. n.

Ese în fle-care dumineca.
Redacțiunea în
Közép-uteza nr. 395.

Nr. 22.

ANUL XXI.
1885.

Prețul pe un an 10 fl.
Pe $\frac{1}{2}$ de an 5 fl.; pe $\frac{1}{4}$
de an 2 fl. 70 cr.
Pentru România pe an 25 lei.

Trei crai dela resărit.

— Comedie în 2 acte. —

(Urmare.)

Actul II.

SCENA I.

Hagi Pană singur, ședând lângă mesă, cu doue țiare în mână.

În negoț trebuie să cauți totdeauna bilanțul: ce-i de dat și ce-i de luat. Tot așa este și 'n politică. Să vedem mai întâiu, ce dăce acésta gazetă a cârmuirii. (*Tușesce și începe a citi.*) „Nu ascultați perfidele insinuațiuni ale opozițiunii . . .” Ce-i asta în . . . insi . . . nuațiuni? Pe semne dela sin. Adecă opoziția bagă mâna în sin. Cu alte cuvinte . . . În sfîrsit, e ceva rău. (*Citescce.*) „Scopul ei este de a mînjine țera în anarhie . . .” (*aruncă diarul jos, apoi îl ridică și-l aședă pe mész.*) Nu! e bun de invêlit masline, căci altfel lasă-l incolo! tot așa a vorbit și ieri! Să fi schimbat măcar o vorbă! Anarhie și ér anarhie, ér când o cauți, n'o găsesci nici cu luminarea . . . Să vedem mai bine, ce mai cântă și opoziția. (*Frécă diarul între degete.*) Hârtie bună pentru cașcaval! (*tușesce și începe a citi celalalt diar.*) „Cetățeni! Veghiați, căci ôra se apropie. Reacțiunea ve tinde mrejele despotismului. Măne este ziua eleccțiunilor municipale . . .” (*lasă diarul din mână și sare în sus.*) A! Astăzi sînt alegerile! Chiar astăzi! Ce să me fac, săracul de mine! Par că ved' intrând prin ușa aceea epistatul mahalalei cu lista candidaților guvernului, ér pe ușa cealaltă vr'un masalagiu cu o listă liberală. De nu votezi cu cârmuirea, îți dăce: anarhie! și mai scii decă nu-ți pecetluesce și prăvălia! De nu votezi cu opoziția, te face vëndut străinului! Austro-maghiar! Spion muscălesc! Prusac! Bismarck! Mai bine, ȕeu, nici cu unii, nici cu alții! Vorba Românului: doi pepeni într'o mână nu poți ține. S'ar puté, ce-i dreptul, să ții pe cel alb într'o mână și pe cel roșu în alta; dar atunci vine un al treilea, vr'o fracțiune liberă și independentă, și-ți trage o palmă! Ar trebui, la adecă, să aibi trei séu patru mâni ca să-i mulțumesci pe toți. Ducă-se la naiba cu toptanul! M'ascund. (*Strigă.*) Petrică! mēi Petrică!

SCENA II.

Hagi-Pană și Petrică.

Petrică. M'ai chemat, jupâne?

Hagi-Pană. Eu me duc în vecini . . . Preveghéză tôte . . . Nu uită să desfăci Revalisiera . . .

Petrică. Dar decă va veni cineva să te caute, jupâne?

Hagi-Pană (luând șapca și bastonul.) Fă cum scii . . . Eu nu sînt acasă . . .

Petrică. Să te chem de prin vecini?

Hagi-Pană. Te ferescă Dȕeu! Hagi-Pană a plecat afară . . . S'a dus la viae . . . Me 'nțelegi? (*a parte.*) Decât să te preumbli cu polițaiu séu cu masala, una din doue, ba pôte să fii și bătut, căci de! așa-i Constituția! așa ȕic dlor că se petrece și 'n America . . . mai bine fă-te nevêdut. (*Ese.*)

SCENA III.

Petrică singur.

Minuni mari! Pe d'o parte scie c'o să-i vină în casă blăstematul acela de profesor c'a să facă cunoscință; pe de altă parte, fuge și-mi dăce: me 'nțelegi? Ba nu 'nțeleg cătu-i negru sub unghie! Înțeleg numai atăta că mi se rumpe inima după Marița . . . (*căntă*)

Vine dorul despre séră,
Despre ȕori el vine éră,
Și-mi grăesce și me 'ntrébă:
De ce sînt cu fața slabă?
Eu ȕic dorului cu jale,
Că iubesc fără de cale;
Eu ȕic dorului plângend,
Că iubesc fără de rënd!
Dorul ride și se duce,
Bată-mi-l'ar sfânta cruce!

Ieri Jorj, astăzi nu mai sciu cine, numai Petrică nici odată!

SCENA IV.

Petrică și Jorj (intrând prin ușa din fund.)

Jorj (lovind pe Petrică peste umér.) Te-am audit, mon cher! Vrea să ȕică, *comme on dit*, îți place și ȕie? *A la bonne heure!* (*a parte.*) Bine dăcea Marița, că sînt trei Muschetari: eu, așa și acela. *Nous allons voir!* (*cătră Petrică.*) Să contractăm o coalițiune . . .

Petrică. Ce i aia coa . . . coa . . . coa . . . Cum ai spus dta?

Jorj (cu emfas.) Un inimic comun ne amenință pe amêndoi. *Il faut nous entendre*, cum dăce Francesul. Discordia ne va ucide. Trebuie să ne unim forțele . . .

Petrică. Mai bine dă-mi rubla, dle Jorj.

Jorj. *Drôle qu'il est !* Nu pricepi ore, că a venit timpul de a da în laturi . . .

Petrică. Datoriile ?

Jorj. *Tôte recriminațiunile trecute, toutes les misères du passé !* Să tragem cu buretele peste greșelele fie-cărui. Annibal e la ușă . . .

Petrică. Cum ? Ginerile se chiamă Animal ?

Jorj. *A peu près !* Să conspirăm, *mon brave* ; să conspirăm în cea mai perfectă armonie, pentru a învinge prin unire teribilul pericol, atârnat d'asupra capetelor noastre. *Allons enfants de la patrie !* Dușmanul nu e tare, decât numai prin zizania noastră. *Autrement il est coulé !* Am aflat, cine este. Un pedant. Un om fără educațiune ! *Un rustre !* Marița nu pôte să-l iubescă . . .

Petrică. Dar te iubesc pe dta . . .

Jorj. *Qu'importe !* Să nu ne gândim la viitor. Să nu punem mai de 'nainte candidatura nimănui. *Vogue la galère !* Destinul va alege . . .

Petrică. De ce destin mai vorbești și dta, domnule Jorj ! Spune-mi verde, că vrei să-ți tragi spuza pe turtă cu mânele mele. Ori dta, ori celalalt, pentru mine e tot una. Rău și rău ! Să ne întorcem dară la . . .

Jorj (cu indignațiune.) Rubla ! Erăși desbinare ? *O Dieu des Dieux !* Nu simți tu, că perim ?

Petrică. Ba cât despre mine, tot voiui perii, fie cu dta, fie cu celalalt !

Jorj. *Le nigaud !* Nu vrea să înțelegă fineța coalițiunii !

Petrică. E bătrân acela ?

Jorj. *Enfin*, te veđ plecăt a negocia . . .

Petrică. Te întreb : e bătrân ?

Jorj. *Décidément*, ar puté să-mi fie tată . . .

Petrică. E urit ?

Jorj. O figură din cele mai nepermise. *Un monstre !*

Petrică. Bătrân și urit, apoi mai bine densus decât dta . . .

Jorj (confus.) *Comment ?* Ce vrea să ăică ?

Petrică. Dăcă e bătrân și urit, domnișora n'o să-l iubescă, și prin urmare tot este ceva, o nădejde, un câștig ore-care ; pe când dta, tinăr și frumos, o s'o duci de nas în voie bună până-i vei tocă tôte părăluțele ș-o vei lăsa pe ghiață. Nici pentru mine, nici chiar pentru dënșu, nu ești tocmai dta cel mai bun . . . Să ne răfuim mai bine cu subla.

Jorj. *L'insipide !* Dar unde-i liberalismul teu ?

Petrică. Ce ? liberalism ca s'o ieai dta și s'o despoi, orbind'o prin șosele, prin mometele ? Slugă plecătă ! Nu primesc odată cu capul o asemenea coa . . . coa . . . cum ai ăis dta. Nu-mi pui în cărd cu nimeni. Nici în clin, nici în mânecă !

Jorj. *Par conséquent*, tu ești pentru densus, reacționarele ?

Petrică. Ba voiui sta la o parte, privindu-ve pe amândoi . . .

Jorj. *Soit !* Cel puțin imi promiți neutralitate ?

Petrică. Nu sciu ce fel de mâncare este asta. Me tem să nu me 'ncurci. Mai bine să-mi plătesci ce ai de plătit . . .

Jorj. *C'est une autre question !* Tot ce te rog eu, dăcă nu vrei coalițiune, este de a-mi lăsa *les coudées franches*, cum ăice Francesul, adăcă să nu te amesteci . . .

Petrică. O, cât despre asta, poți fi sigur ! *(a parte.)* Să dea Dđeu ca amândoi să-și spargă capetele și să scape sërmana Marița ! *(intră Marița prin ușa din drăp-ta)* Dar étă . . . Me duc la prăvălie . . . *(a parte.)* După obiceiul cel bun, o să-i pândesc de după ușă. *(Ese.)*

SCENA V.

Marița și Jorj.

Marița (tristă, cu capul în jos.) Ai veđut ?

Jorj (în aceeași posă.) *Hélas !*

Marița. Ai auđit ?

Jorj *Mille tonnerres !*

Marița. Ce să facem ?

Jorj (a parte.) Este momentul de a-i atită tótă mărimea pasiunii mele. *(Cătră Marița.)* *Mon ange*, trebue să fugim !

Marița. Să fugim ?

Jorj. Adevărata iubire nu cugetă. *C'est fini !*

Marița (speriată.) O Dómne !

Jorj (pasionat.) Cerul și pământul, *le ciel et la terre*, sórele și luna, *le soleil et la lune*, raiul și iadul, *le paradis et l'enfer*, nu pot opri avéntul iubirii noastre ! Prin persecuțiune ea devine și mai impetuósă ! Să rupem lanțurile, să sfășiem ferele, să . . . să . . .

Marița. Dar tata n'are alți copii . . . El va muri de durere . . . O nu, nu ! Rémás singur la bătrânețe, fără consolațiune, fără sprigin ! Te iubesc, te voiui iubi totdeuna, dar . . . nu pot fugi !

Jorj (a parte.) Nu voiui nici eu să fugă ! *(cătră Marița.)* *Comment donc ?* Vrea să ăică amórea ta nu merge până la sacrificiu ? Eu uitasem că și tu ești femeie ! Nenorocitele *Georges ! L'amour d'une femme !* Ce derisiune ! Femeia nu simte ! Bărbatul, numai bărbatul . . .

Marița (mișcată) Te indoiesci tu de iubirea mea ?

Jorj (a parte.) *Diable !* Me tem să nu-i vie pofta de a fugi ! Am luat'o pré repede ! *(cătră Marița.)* Értăme ! *J'étais ravi !* Cuprins de flacăra pasiunii, cutezai a bănui . . . dar nu i nimic . . .

Marița (decisă.) E bine, eu m'am hotărît . . .

Jorj (confus.) Ce ?

Marița. Să fugim !

Jorj. Dar . . . *mais . . .* cugetă un moment . . .

Marița. Adevărata iubire nu cugetă !

Jorj. Ba da, da, da . . . Natura mea este *tant soit peu* sentimentală. Me gândesc la suferințele părintelui teu. *C'est affreux !* Rémás singur la bătrânețe, fără consolațiune, fără sprigin . . .

Marița. Dar ei ne va iertă . . . Eu sânt sigură . . .

Jorj (a parte.) Iertare fără zestre ! *(Cătră Marița.)* Tu nu-l cunosci, *ma perle*. Este vindictiv la culme . . . Ar fi mai bine să se găsescă vr'un *arrangement* și fără fugă . . . *Voyons ! (se gândesce un moment.)* Dăcă ar vré Petrică . . .

Marița (cu mirare.) Petrică ?

Jorj. El ni-ar puté fi util ; dar *malheureusement* imrefusă o mână de ajutor. Și scii de ce *par exemple ?* Ha ! ha ! ha ! Te iubesc . . .

Marița. Me iubesc Petrică ?

Jorj. Iubire de teșghetar, *amour de commis*, cum ăice Francesul.

Marița. Nu mi-a spus . . . Nu mi-a arătăt nici odată . . .

Jorj. Sfielă de om *mal élevé*. Cu tôte astea, fără a ni ajută, mi-a promis de a rămăné neutru. *Par conséquent*, trebue să facem tot ca să scăpăm de pedantul acela . . .

Marița (a parte.) Ciudat ! Petrică me iubesc . . .

SCENA VI.

Aceiași și Petrică.

Petrică (ținând în mână o tablă de carton.) Ce să fie și asta, coconiță ! A adus-o și a lăsat aici cocóna Trandafira din partea acelui profesor nu sciu cum il chiamă. Anunț nu este, măcar că sémână . . . Blană

de prăvălie nu este . . . Cont nu este . . . Poliță nu este . . . Afiș de teatru nu cred să fie . . . M'am încercat a citi și nu înțeleg bóbă. O limbă păserescă! Dóră va puté s'o deslege dl Jorj, că tot a invêțat carte până la brau . . .

Jorj (*luând tabla și citind.*) ,Lui Peregrinu Pannoniu et Consortiu, mercatore. Numa Consule, profesore hilariopolitanu, vulgo bucurestinu, salute . . . *Ventreb-leu!* Pricep numai atâtă, că omul ăsta iscălesce in cap in loc de a iscăli in cōdă. *C'est curieux!*

Marița. Dar ce scrie și cătră cine?

Jorj. *Ma foi*, nu sciu nimic! *Allons*, să vedem mai departe. (*Citesce.*) ,Pretunsu de summa gratitudine pre intru egregia acceptatione a munerelui candidatoriu de in partea mea la pulcra filia a dominationei vestre . . .

Petrică. Nu vedeți, că cere o vestă? El crede, că noi sūntem crotori.

Jorj. *Patience!* Să citim până 'n capăt. *C'est original!* (*citesce*) , . . . a dominationei vestre, leau precursoria audacia . . .

Marița. Vorbesce de banca Dacia, nu de mine . . .

Jorj (*citesce.*) , . . . leau precursoria audacia de a vo anuntiare iminentea mea adparitione in felicele atriu a dominationei vestre . . .

Petrică. Erăși vestă! Tot vine la vorba mea. Țice că a citit un anunț despre o vestă . . .

Jorj. Ascultă *jusqu'au bou!* (*citesce*) , . . . a dominationei vestre pre in aquesta tabula quasi cerata a similitudine institutului morilor avitici. Valeté . . . *Vraiment*, eu cred c'am inteles.

Marița și Petrică (*cu nerăbdare.*) Ce-i?

Petrică. Nu-i despre vestă?

Marița. Nu-i banca Dacia?

Jorj. Ascultați încă odată ultima frasă, conclusiunea, *le fin mot de la chose*, cum țice Francesul (*citesce*) , . . . a similitudine institutului morilor avitici. Valeté⁴. Mie mi se pare, *à peu près*, că el se prepară a inființă un institut de mōră cu vite intr'o vale și . . .

Marița. Vrea să vîndă taicăi făină?

Petrică. Despre făină nu vorbesce . . . Ba țice: ,cerata⁴. Pōte să fie cernută . . .

Jorj (*furios.*) *Enfin*, ori cum ar fi! (*aruncă jos cartonul și-l calcă sub picior, pe când in ușa din fund apare Numa Consule.*)

SCENA VII.

Aceiași și Numa Consule.

Numa Consule (*oprindu-se pe loc, desconcertat.*) Tabula cerata suptu calcanie! (*amenințând pe Jorj.*) Juvene insolente!

Petrică (*a parte.*) Să se certe, să se bată, să se turtescă amēdoi, cu atât mai bine; eu me fac nevēțut. (*Ese.*)

SCENA VIII.

Jorj, Marița și Numa Consule.

Jorj (*cu afectatiune.*) *Pardon, monsieur!* Dēcă aș fi sciut că dvōstre sūnteți . . . *chose* . . . nu găsesc cuvēntul . . . autorul acestei scrisori, negreșit . . .

Consule (*intrerumpēnd.*) ,Negreșit⁴, unu vocabulu slavo-sarmaticu.

Jorj (*urmând.*) M'aș fi stăpānit . . .

Consule (*intrerumpēnd.*) ,Stăpānit⁴, una locuțiune traco-albanese.

Jorj. Dvōstre căutați pe d. Pană, și *probablement* l'ați puté găsi in băcănie . . .

Consule (*intrerumpēnd.*) ,Băcănie⁴, una espressionē turco-scitica.

Marița, (*a parte, reținēndu-si risul.*) Sūnt curiosă de a vede, cum se vor intelege . . . Ciudat! O nul ăsta aude numai cuvintele, dar nu-i pasă de loc de sensul frazei . . .

Jorj. *Peut-être* nu cunōsceți intrarea prăvăliei?

Consule. ,Prăvălie⁴, una dicțiune hibrida de una obscura provenienția!

Jorj (*perțēnd răbdarea.*) *Sacré* . . .

Consule. Domine! Io nu sum emptore, io sum procu. (*Observând mirarea lui Jorj, care face un pas îndērēt.*) Procu, nu porcu. Procus, secunda declinațiune. Abunda in Cicerone. Nu concepi? In lingua vulgare: nu sūnt muștereu, ci mire.

Marița (*cu naivitate.*) Vrea să țică, dta scii romānesce?

Consule. Sum cive romanu! (*Jorj și Marița pufnesc de rīs.*) Hilaritate? Homeni simplici! eli nu au consultatu dicționarulu Societatei Academice . . . (*suspīnând*) Momentosu tesauru!

Jorj. Academie, tesaur, să-ți spui numai o vorbă, domnul meu; *un seul mot décisif*. Dta poți fi colonie romană, dar ginere in acēsta casă nu vei fi, *ma parole d'honneur*. Cară-te de pe aici!

Consule (*cu demnitate.*) Io, Numa Consule? Io, teologu absolutu și filosofu idem?

Jorj. *Mademoiselle Marie* nu te iubesc . . .

Consule. Este una questione indiffērente.

Marița (*mișcată.*) Cum? Dta vrei să te 'nsori fără a fi iubit? fără să iubesci? fără legătura simpatiei? Ce monstruositate!

Consule. Te voliu facere una matrona.

Jorj (*luându-l de pept.*) *Allons vite!* Renunță la acēsta căsătorie!

Consule (*speriat.*) Violenția! Bellu!

Jorj. Renunță, séu te omor! și atunci, *parbleu*, vei nemeri chiar la cimitir la Bellu . . .

Marița. Êtă-! Dóră nu me va luă cu forța . . . (*Jorj lasă pe Consule.*) Nu trebue decăt să-l vēdă tata, pentru ca să se incredințeze pe loc, că-i peste putință să me dea după un om, cu care nici el nici eu nu ne putem intelege. Mai bine m'aș duce la călugărie!

Consule. ,Călugărie⁴, unu verbu greco-bizantin.

Marița. Ș-apoi nici carte nu scie! Țice că substantivul călugărie este un verb! Mai multă gramatică se invēță in pensionalul dōmnei Firundțvanțig . . .

Consule. ,Firundțvanțig⁴, horribile gotico-teutonismu!

Jorj. E bine, *mon ami*, mai persiști ore a o luă de nevastă?

Consule (*grav.*) Uă voliu leuare! (*Jorj vrea să-l apuce din nou, Consule fuge, incungiură odaia, se răpede asupra dulapului, îl deschide din zăpăclă și intră in intru.*)

Jorj. L'am prins! *Vive la chance!* (*ține ușa dulapului.*)

Marița. Dar ce faci, Jorj? Acolo sūnt hainele lui tata; niște giubele din timpul Regulamentului, pe cari el le numesce tot bune, și-i pare rău că nu pōte să le mai pōrte. O să se supere foc . . .

Jorj (*ținēnd mâna pe dulap.*) *Poltron!* Renunță, dēcă vrei să-ți deschid . . .

Consule (*din dulap.*) Nece una data.

(Incheierea va urmă.)

B. P. Hășdēu.

Fii idealu-mi . . .

Visărilor ce mi-au răpus
A tinereții mele flóre
De vrei să vești un capăt pus,
Copilă 'n veci suridătoare!
Visărilor ce 'n tot minutul
De flacări fruntea-mi ceruind
In doruri imi consumă lutul,
Spre-apusu-i vieța mea grăbind

Fii idealul sfânt pe care
In darn tot cat să-l întâlnesc
Pe 'ntins' a stelelor cărare
Pe 'ntins ogorul pământesc.
In darn! și 'n dorul meu ardând
Trec țile negre și nopți albe,
Mereu pe față-mi înșirând
De lacrimi ardătoare salbe.

Atunci, florind de n'ai vădut
Sub rațe vîi ca dulci surisuri
Vr'un pom de vânturi abătut,
Atunci o vieță stinsă 'n visuri
O vei vedé cum re'nviezá
Lâng' al teu sin desmierdător,
Sub blânda ochilor tei radă,
La sărutările-ți d'amor.

Iuliu I. Roșca.

F e r i c a .

— Din Botanica populară română. —

Ferica, ¹⁾ numită altmintrelea in Bucovina și *Feligă* și *Erba-tălhariului*; in România: *Ferigă*, *Feregă*, *Feligă*, *Feliuță*, *Făliuță*, *Navalnic* și *Spata dracului*; ²⁾ eră in Transilvania: *Feregă*, *Erba-șerpelui* și *Spasul dracului*, ³⁾ lat. *Aspidium Felix* mas Sw. *Polystichum Felix* mas Roih. germ. der männliche Schildfarn oder gemëiner Wurmfarn, este o plantă pe care româncele din Bucovina o întrebuintează atât spre diferite lécuri, cât și spre diferite farmece și vrăji.

Ferica, după credința româncelor din ținutul Si-

¹⁾ Domnul Petru Ursul, cantor bis. din Căndreni, imi scrie că *Ferica* e de trei soiuri și anume: una micuță, care crește numai prin păduri și care o mănâncă vitele și nu se bolnăvesc de densa; alta mai mare, al cărei tului crește ca de trei picioare de înalt și la vîrf se desface in trei craci. Pe această n'o mănâncă vitele, căci este foarte rea. Țr de cumva se 'ntemplă din greșelă s'o mănânce, mai ales când e amestecată prin fën, atunci vitele acelea se 'nucie, se bolnăvesc și pier; și al treilea soiu, care se află mai ales pe șesuri, crește in mai multe ramuri dintr'o singură rădăcină, și 'n mijlocul ramurilor acelora crește și flórea *Fericeii*. Pe această asemenea n'o mănâncă vitele. Din toate acestea, câte mi le-a împărțit dl P. Ursul, rezultă că românii din ținutul Dornei numesc pe mai multe plante din familia Filicaceelor cu numele de *Ferica*.

²⁾ Dr. D. Brandză. *Prodromul florei române* său enumeră țiunea plantelor până astăzi cunoscute in Moldova și Valachia. București 1879—1883 p. 511. — Idem. *Limba botanică a țărânului român*, publ in „Columna lui Traian“, an. IX. noua serie t. III București, 1882 p. 74. — G. Barozzi. *Limba română și tradițiunile ei*. Brăila, 1872 p. 133. — Dr. Cihac. *Florile Moldovei*, publ. in *Almanac pt. Ardél* pe an. 1857 p. 42.

³⁾ Dr. D. Brandză. *Limba botanică*, op. cit. p. 390. — G. Bariț. *Vocabular de numele plantelor transilvane, românesc, latinesc etc.*, publ. in *Calendarul pentru pop. rom.* pe an. 1858. Brașov p. 34 și pe an. 1859. Brașov, p. 28.

retului, infloresce in nóptea spre Săn-Vasile. Deci cine o vede in nóptea această in florind, acela va află bani, căci ea, când infloresce, are darul dela Dumnezeu de-a descoperi și a arată banii ardând. Când însă nu voiesce, atunci nu lasă ea pe nime s'o vedă in florind, ci pe toți ómenii îi adorme. Țră decă voiesce, atunci pe omul, căruia voiesce ea să i arete banii ardând, nu-l adorme, ci tóta nóptea il ține deștept.

Decă așa dară unul său altul a vădut'o in florind, apoi la anul, după această, in dori de ți vede și banii ardând, și cum îi vede póte in voia cea bună să mērgă ca să-i sape, numai . . . decă vor fi curățî.⁴⁾

Românii din ținutul Dornei cred și spun că *Ferica* infloresce numai in nóptea spre Sândiene, adecă intr'a 23 spre 24 juniu, și că cine va avé flórea ei și va ține-o la sine, acela nu numai că va găsi bani, ci va sci încă și tóte câte-s pe pământ și 'n ceriu, va sci până chiar și voința și gândurile ómenilor. Și care vrăjitoriu e foarte iscusit in sciința sa, despre aceea se dice că are flóre de *Ferica*. Deci omul, care voiesce să aibă flórea acestei plante, trebuie să steie nembrăcat de cu sară și până la al treilea cântat al cocoșilor și s'o pândescă cum infloresce. In tot timpul acesta însă, cât stă el de pândă, aude un frémēt mare și strigăte ingrozitoare ca de ómeni, și i se pare că o căruță vine asupra lui, și unul dintre cunoscutii sei îi dice: „Ce stai tu aicea nóptea nembrăcat? . . . și s'a întemplat ceva, ori póte ai nebunit? . . .” Și multe altele de acestea i se mai arată lui și multe aude el vorbindu-i-se, doră doră s'ar uită intr'acolo de unde se aude vorbind, și-ar fugi din locul seup de pândă. Dara omul, decă voiesce să-și ajungă scopul, să nu se uite nici intr'o parte, ci numai la tufa cea de *Ferica* pe care și-a pus el ochii de cu séră. Căci decă nu se va uită nici de cum in altă lătore, atunci vede pe la cântatul cocoșilor flórea in florind, in formă de trei stele, cari stau la un loc. Și cum a vădut'o in florind, atunci îndată să întindă fórfecele, ce le va fi adus cu sine, s'o taie și s'o puie cu trupină cu tot in cēră galbēnă. Și așa apoi, după al treilea cântat al cocoșilor, să se întórcă inapoi și să nu caute nici intr'o lătore până ce nu va ajunge și va intră in casă. Țră decă nu va face tóte acestea, după cum s'a spus, atunci nu numai că nu-și va puté ajunge scopul, ci încă póte să i se 'ntemple vre o nenorocire, căci *Ferica* e pândită, când infloresce, nu numai de ómeni, ci și de Strige, căci și acestea voiesc ai luá flórea. Și Strigele sânt acelea, cari fac atâtea huete și grozavii, când infloresce *Ferica*, anume ca omul ce-o pândescă să se inspăimēnte și să fugă, Țră decă va căutá in vre-o lătore să nebu-nescă.⁵⁾

Cu *Ferica* își caută fetele cele mari ursitul său ursitoriu său partea.

Fata, care voiesce să scie, de-și va află ursitul, de se va mărită de grabă, ori nu, ie o bucățică de pâné și una de sare, și 'ntr'o Joi său Sămbētă desdeminēță până nu resare sórele, se duce unde sci ea de mai înainte că crește *Ferica*, și cum ajunge la densa bate trei mētane și dice:

Ferica! eu te sorocesc

Și te cinstesc,

Cu pâne și cu sare

Și cu sfințele mētane,

Țr tu să me norocesci

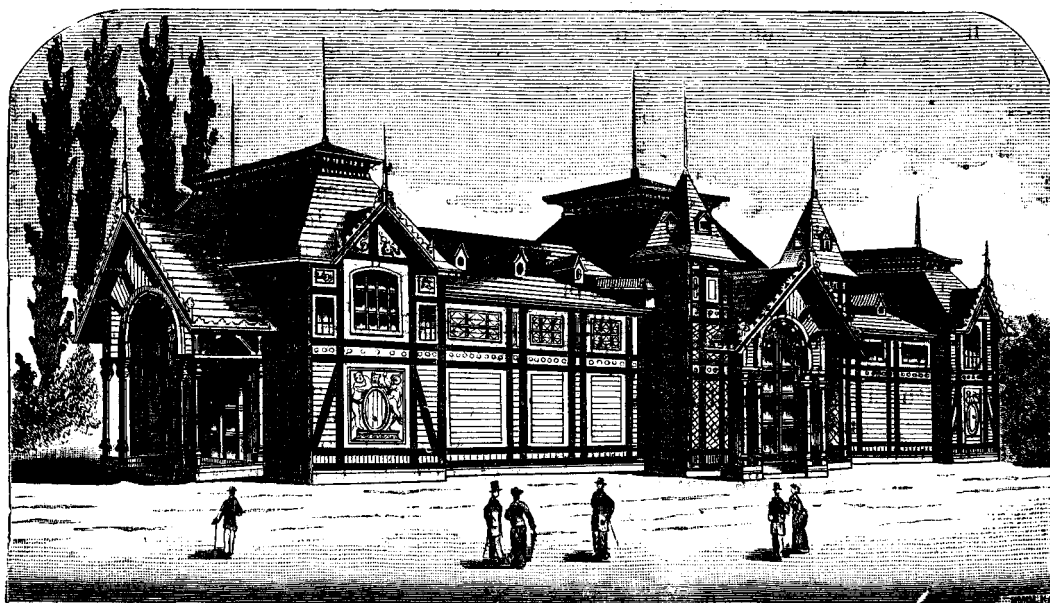
Și să me fericesci,

⁴⁾ Dict. de Safta lui Pintelei Roșca din Poieni.

⁵⁾ Com. de dl P. Ursul

Dar acesta cine-i?

Dela espozițiunea din Budapesta.
Pavilionul producătorilor de spirt și vin.

Cu ursitoriul meu,
Care mi-i dat de Dumnezeu!

După ce rostesc ea cuvintele acestea, sapă Ferica cu rădăcină cu tot, și 'n locul ei pune pânea și sarea ce le-a adus cu sine. Apoi luându-o se duce cu dânsa a casă, o pune într'o oală nouă cu apă nencepută la foc, și după ce se 'ncăldește de-ajuns, se spală cu apă de-acesta peste tot trupul.

Dacă Ferica astfel sorocită și vrăjită va fi la corciu ingemănată, adică dacă se vor afla două rădăcini crescute la un loc ca două franzole (jemne), atunci crede fata că și-a aflat ursitoriul, că se va mărita de grabă, și numai în cazul când o află așa, spune ea cuvintele de mai sus și-o sapă. Era dacă află Ferica numai c'o singură rădăcină, atunci crede ea că nu și-a aflat ursitoriul, că n'are să se mărite de grabă, și prin urmare nici n'o mai sapă, ci lăsându-o locului, se 'ntorce cum a venit, cu pânea și cu sarea a casă.

Dacă însă o află ingemănată și-o sapă și se spală cu dânsa, atunci bucuria ei e nespūsă de mare, căci, crede ea, cumcă ursitoriul ei are s'o iee de grabă de nevastă, că în forțe scurt timp are să se mărite.⁶⁾

Din Ferică seu Feligă fac românele și scaldătoare pentru copiii, cari sânt bolnavi de răul seu răutatea copiilor, precum și pentru aceia cari sânt cuprinși de cēs-rēu seu cari nu pot āmbli în picioare. În cazul acesta însă n'o mai sorocesc, ci o sapă simplu și aducându-o a casă, o pun într'o oală cu apă prōspētă la foc ca să fierbă. Era după ce fierbe și se astēpēră puțin, scaldă în apa acesta pe copiii bolnavi, cari apoi, cu cât de des se repețesc scaldătōrea acesta, cu atāta mai lesne se vindecă de bōla de care sânt cuprinși, dorm bine și cresc ușor.⁷⁾

S. FI. MARIAN.

Epidemia de inflamare egiptică a ochilor.

După ce a ajuns la cunoștința stăpânirii, că în unele părți ale țării, mai cu sēmă în comitatul Torontal și impregiur, există o bōla de ochi numită și *trachoma* în mod forțe lăjit, a esmis pe doctorul de regiment N. Feuer ca să viziteze comunele molipsite de acesta bōla. El a aflat, că mai cu sēmă sērbii sufer de trachomă, și crede că de aceea, pentru că ei sânt cei mai vechi locuitori în acele ținuturi și pentru că ei ar avē o pele mai subțire de cât românii și nemții de pe acolo.

Se dice că bōla s'a importat din Egipt de cătră ostașii lui Napoleon, ēr în Ungaria s'ar fi adus prin ostașii din 1848 din Bucovina, apoi în 1859 din Italia, și nu de mult și ciangăii ar fi adus cu sine trachoma din Bucovina. Nainte de vr'o 10 ani a vēđut Feuer o epidemie de trachoma în Cluș. O damă cultă din giurul Sibiului mi-a spus că și pe acolo a fost atare epidemie. În comitatul Nyitra s'a importat de sērmanii coșai, cari caută vēră lucru și până prin Torontal.

Cređend că, e bine a cunoșce acesta bōla, estrag aici următoarele din instrucția compusă de dr. Feuer și tradusă pe românește de subscrisul. S'a mai tradus acesta instrucție, la ordinul ministrului de interne și în alte limbi din patrie.

***

Conjunctivita granulōsă (*trachoma*, inflamarea egipt-

⁶⁾ Dict. de Z. Tuniac din Crasna.

⁷⁾ Dict. de M. Moloci din Calafindesci și com. de d' P.

tică a ochilor) se lătește tot mai tare în unele părți ale țării noastre și devine un adevērat blāstēm, care păgubesc pe popor peste mēsūră nu numai în privința național-economică, ci și slăbește și puterea de apărare. De ore ce însă lățirea acestei bōle periculōse se intēmplă numai prin contagiu (materie infectătoare, molipsitōre) așa dară se pōte delătură sigur prin instrucțiunea potrivită a poporului. De aceea tot organul public al comunei (judecătōrie, preot, invēțător ș. a.), ba chiar tot locuitoriul deștept să-și țină de sântă datorie a-și cāștigă cunoșcința despre esența numitei bōle, mai nainte de tōte pentru sine ēnsuși, ēr apoi a instruu și sfātui și pe popor, parte ca bolnavii să fie supuși curei medicale, care în acesta bōlă arē rezultate sigure, parte ca cei sānētoși să se pōtă feri.

Infectarea. Dacă ajunge în ochiul sānētos puțin puroiu seu muc din atare ochiu, care suferă de conjunctivita granulōsă, atunci mai totdeuna se desvōltă bōla și în acela. Cuantitatea acestei materii infectătoare pōte să fie și așa de mică, în cât nici nu se pōte observă cu ochiul liber și totuș pōte să aibă influință periculōsă. Infectarea se intēmplă mai ușor și mai adese ori prin ștergariu comun; mai departe prin intrebuintarea unui atare pat, în care nainte de aceea s'a culcat vr'un bolnav de conjunctivita granulōsă, fără ca după dēnsul să se fie preschimbă hainele de pat, și în fine prin atingerea ori cărui obiect (clēnța uși ș. a.), pe care cu câțva nainte de aceea l'a atins atare bolnav cu mână mângită de mucul din ochiu.

Așa dară infecțiunea dela unul la altul se intēmplă mai des în cercul familiei, apoi în cvartire de nopțe, în casarme, în închisori, în institute de creștere, și adică cu atāta mai mult, cu cât mai mulți omeni sânt așeđați într'ēnsele. Anume impregiurarea din urmă nu numai că dă causă la cea mai strinsă coatingere a omenilor, ci causēză și aer stricat, care măresce infectarea ochiului bolnav și face ochiul sānētos mai susceptibil la primirea materiei infectătoare. Dar și aceea se pōte, că aerul ēnsuși primesce în sine acea materie și o împărtășesc ochiului sānētos; așa dară cu cât mai mulți bolnavi se află în ořeși care chilie și cu cât mai oprit, necurat și plin de aburi e aci aerul, cu atāt mai multă materie infectătoare va fi într'ēnsa și cu atāt e mai mare pericolul pentru ochiul sānētos.

După ce atate ocașuni diferite se dau spre infectare unei poporațiuni, în care deja există bolnav de trachoma, trebuie să ținem de fericire, că conjunctivita granulōsă nu e egal molipsitōre în tōte stadiile ei, de alta parte că nu tot ochiul sānētos primesce materia molipsitōre, adică nu ușor se bolnăvesc de dēnsa. Cu cât mai mult puroiēză și urdorēză ochiul trachomatos, cu atāt mai mare e capacitatea de infectare; conjunctivita granulōsă de tot uscată, în care ochiul nu lacrimēză și diminēta nu urdorēză. nu e periculōsă pentru cei din pregior. Dar acea conjunctivita granulōsă care ađi e mai puțin periculōsă, pōte māne-poimāne trece în stadiul cel mai infectător, și tot așa se pōte intēmplă, ca ořeși-care ochiu, care a resisat ani întregi infectării, a căđutu-i pradă, îndată ce s'a prefăcut susceptibil numai prin un catarrh ușor. De aceea să nu nē lāsăm a fi abātuți din calea păzirii prin aceea impregiurare, că în o familie bolnavă unul seu alt membru e neatins de bōla.

Desvōltarea acestei bōle pōte să se intēmple seu repede, și în acest cas ochiul se umflă tare, dōre și în câteva zile își perde vederea ori de tot ori în parte, seu vine bōla pe furis, încāt ochiul abiă lacrimēză și urdorēză puțin, fără ca să destānuēscă bōla seriōsă. Numai medicul ar putē observă, intorcēnd pe dos pleo-pele (genele), cumcă pe fața lor din lāuntru s'au for-

mat granule (grăunței) séu papille (negei), cari desig-néză infricoșata bôlă, trachoma. Dar acésta conjunctivita granulôsă la început ascunsă îndată pôte să ajungă la neplăcuta cunoscință a bolnavului, că decă bôla trece de pe fața din lăuntru a pleopei pe ênsuși globul ochiului, atunci pôte să se atace și acea membrană (peliță) limpede și de tot străvădătoare (cornea), care închide ochiul pe dinainte și după care se află pupila négră. Pe acésta membrană anume séu se face pe lângă dureri mai mari strat nestrăvădător (pannus), care acopere pupila, séu se nasc ulcere (bube), care pot nimici ochiul de tot. In casuri mai favoritoare însă scărițeză vederea in mod insemnat prin lăsarea după sine de cicatrice (sganci). Dar in urma acestei bôle pot veni și alte pericole diferite asupra ochiului, dintre care aci numai acea stare durerôsă și stricăciôsă este de amintit. când genele (perii) cresc spre globul ochiului (periei) pe care-l frecă (julesc).

Nu arare ori se întemplă și aceea, că conjunctivita granulôsă care timp anumit a fost ascunsă, de odată se preface in acută, și — precum s'a dis mai sus — in câteva zile ruinéză ochiul de tot ori in parte.

Patria acestei bôle periculôse este Egiptul și de aceea se numesce și bôlă de ochi egiptică. In Europa in timpurile mai vechi s'a ivit numai in casuri singuratece, după ce însă armatele franceze, cari s'au luptat sub Napoleon I in Egipt, au fost cuprinse in grupe de acésta bôlă și mai târziu in Europa au ajuns in coatingere cu trupele nôstre, s'a dezvoltat numita bôlă de ochi și între aceștia in mod epidemic, ér ostașii întorși acasă l'a dus și între popor. Provincie întregi, cari in urma traiului poporațiunii au întins o vétră favorabilă acestei bôle, au fost infectate de dênșă, așa d. e. Galicia și Bucovina, dar și in mai multe părți ale patriei nôstre s'a lătit peste măsură și a cauzat mult rău.

La procedura in contra conjunctivitei granulôse epidemice înainte de tôte este necesariu, ca precum prin admonierea periclității acestei bôle, așa și prin silă judecătorească — unde altfel nu se pôte — să se esopezeze, ca fie-care bolnav de conjunctivita granulôsă să se lase a se lecuir până atunci, până va fi declarat de medic ca deplin sănêtos. Lecuirea ce-i drept e cam lungă și se trage peste mai multe luni, dar rezultatul este sigur.

Prophylacsă. Cei cu conjunctivita granulôsă, cari rămân in cercul familiei lor, să fie aci bine separați. Acésta separare sa se estindă cel puțin asupra patului, a bidului de spêlat, a ștergariului și in fine asupra pâharului de bêtut. Albiturile (rufele de spêlat) întrebuintate de cei cu conjunctivita granulôsă, subînțelegându-se și hainele de pat, mai înainte sânt de a se acăță pe vr'o 2—3 zile la un loc bine vânturat de curentul aerului, și numai după aceea trebuie spêlate separat și radical cu leșie și cu săpun. Prin acățare voim să facem, că decă ar fi pe rufe nescar muc, acela să se usce și așa să-și pèrdă din ênsușirea sa molipsitoare. Obiecte tari, care nu de mult au fost prin mânilor ălor cu conjunctivita granulôsă, sânt de a se frecă bine înainte de a se întrebuintă. Ingrigatorii bolnavilor și peste tot aceia, cari au de lucru cu obiectele lor, să nu pună mâna la ochiul propriu, până nu și-au spêlat mânilor cu săpun și cu multă apă. Cu deosebită luare in samă trebuie să fim la clênța ușii, de care pacientul in interesul celorlalți din casă nici să nu se atingă, séu decă acésta s'a întemplat apoi trebuie bine frecată.

Chiliiile nu sânt de a se bucsi cu paturi precum pentru interesul bolnavilor așa și pentru al sănêtoșilor, ci să se aeriseze des și să fie fără fum séu aburi.

Aceste reguli sânt de a se efectui cu cea mai

mare strictetă și acurateță la bolnavii, cari se află in stadiul acut al bôlei, séu a căror ochi produc puroiu séu muc, fac urdori diminêta séu se și lipesc. Decă astfel de bolnavi nu se pot împărtași acasă de recerută separare: atunci sânt de a se transportă in cel mai aprôpe spital civil, unde să se țină până atunci până când bôla lor a perdut de tot puterea de a infectă.

***

De incheiare voiesc să fac atenți pe cei ce sufer de acésta bôlă trăgânitoare, ca să nu obosescă a avé incredere in cura medicului. Imi revoc in memorie pe un docinte din o comună din Torontal, care după ce n'am mai avut eu timp să stau in părțile acele și să tritez bôla a doi prunci ai sei, a început a pune la ochii pruncilor apă de ochi a lui Solomon et Sohn din Berlin laudată prin jurnale până la al treilea cer ca oricare bôlă de ochi. De ar intră in jurnale tôte amăgirile despre bani lăpêdați, timp perdut, ba adese și ochi ruinați, precum intră laudele despre atare medicamente, apoi seiu că puțin cumpăratori ar află.

Dr. G. Crăinicean.

Dar acesta cine-i ?

— Veți ilustrațiunea de pe pagina 257. —

Albumurile ofer distracțiune nu numai ômenilor mari, ci și copiilor. Cu ce plăcere întorc aceștia foile și cum se bucură, când dau de câte o față cunoscută! Îndată strigă numele aceluia și pe fața lor se exprimă o bucurie mare.

Asemene de interesantă este însă și curiositatea lor, cu care întrebă că cine e cutare și cutare portret ?

La fie-care pagină, ce le înfătoșeză câte o față necunoscută, copiii vreu să scie pe cine vèd înaintea lor.

Asemenea moment se represintéză prin ilustrațiunea din nrl acesta. Doue surori, una abia de 4—5 ani, alta mărișoră, foileteză într'un album.

Cea mai mare cunôsce figurele dintr'ênsul, dar cea mai mică n'a vèdut cele mai multe. Dôr acuma studiază întîia oră cu seriositate albumul. Ea întrebă dar pe soru-sa mai la fie-care pagină :

— Dar acesta cine-i ?

Soru-sa i spune serios. Câte odată însă și fața ei se schimbă, devine mai veselă séu mai gânditoare, astfel precum se perendă și portretele din album.

De odată micuța ajunge la un portret, ce represintéză pe un june frumos. Ea întrebă cu aceeaș năivitate :

— Dar acesta cine-i ?

Sora cea mai mărișoră însă nu raspunde nimica. Ea întorce fôia iute mai departe și-i arată alt portret.

Ea gândesce că nimene nu scie secretul ei. Dar se înșelă.

Etă că și suriôra sa a ghicit pentru ce a întors dênșă fôia așa iute.

In timpul de acuma nici copilițele nu mai sânt atât de naive, precum gândesc cei mari.

In secret ele pândesc totul și invetă.

La ocașuni date apoi povestesc lucruri ce 'nui-mesc pe cei mari.

E'le cunosce deja amorul. Mai fie-care-și are cavalerul ei.

Înaintăm.

I. H.

Odă barbară la o „Cronică rimată“

lui Don Padil.

Su, Don Padil, mi-aduci aminte
c'aveam în vremuri un Pegaz,
de care singur făceam haz
ca să-mi înșel al meu necaz:
pe când, de sigur, nu-aveam minte.

Și de-i puneam picioru-'n scară,
mi se părea c'a și sburat
pe alt tărâm neturburat;
dar publicul neindurat
imi da cărlanul de ocară.

O! ce desgust! pozna de cal
eră beteag de trei picioare,
ș-al patrulea . . . e de mirare
să-l fi avut chiar Ducipal;
cât pentru al-meu nu fac prinsore.

Aveam o scripcă 'n loc de harfă,
și asudând ca un Tantal
cercam a-i da glas de cristal.
(În lumea noastră de metal,
câți n'au vândut astfel de marfă!)

Creșui că dorul o să-mi trecă
de l'aș topi în plâns de Liră;
dar, scârțîind o doină sēcă,
am priceput de ce se-innecă
atâți poeți cari deliră!

Êr când nu mai putui cântă,
stingând a versului feștilă,
echoul minții, făr de milă,
me palmui cu doina mea:
,pa, vo, ga, di, ke, zo, ni, pa“.

Atunci vėđui că psaltichia
fusesse doica Musii mele;
lăsa dar luna printre stele
s'alunece cu poesia
ce n'o găsești în versuri rele.

Așă fu scris rimelor vechi:
să reposede perechi-perechi.
De piere-un greire 'n ruină,
or un brotac într'o rovină,
e un câștig pentru urechi.

Dar tu, Padil, ce-așterni în rënduri
acorduri dulci din alte lumi,
lasă realul în patru scânduri
să odihnescă de veci; și du-mi
desgustul meu p'a tale gânduri.

Aș vrea să riđi, să cânti, să plângi
pe alte vėcuri de minuni
când mai trăiau ilusiuni;

să uit și lumea de nătangi,
și adevėrul de minciuni

Tu n'ai putut vedé în baluri
de cât simțiri de stėrpituri . . .
Ce sguđuia aste făpturi,
în cât să pară niște valuri
ce mor spărgėndu-se de maluri?

Tu ai zărit pe luci de ghiată
că acel șir de frumușele
au sub patine ce-au și 'n ele,
făcėnd petrecerea o piață
cu-aceiași verb: „să 'nșel, să 'nșele“.

De ce te miri d'o decoltată
cu mănui-pai ce-i trec de cot?
Lozinca modi-i constatată:
,ce-i de vėđut s'ascunde tot,
ce-ar fi d'ascuns ușor s'arată“.

Și decă 'n ris scoți în isvode
pe deputații cacofoni,
ești un ingrat, — căci alți bufoni
n'ar face ca acești Cleoni
progrese mari cu legi nerode.

Aruncă „cronica rimată“
pe contul domnului Banville
bietul parnasian abil!
acum, pe Lira-i sfărîmată,
indrugă versuri de copil.

La pragul lumii e gunoi,
și viața noastră e jilavă
etern suflată ca o plėvă
intr'un posomorit pohoi
Poete, nu trăi cu noi;

Visėză cãntul lui Levante
mort p'al iluziei hotar;
te du din nou pe țerm la Zante,
redă-ne versul solitar
de bronz și de mărgăritar.

De cap de plumb și inimi reci
mi-e greu, mi-e silă și mi-e frig;
tu dând în turma de zevzeci,
în loc s'o lași dormind de veci,
amice, tu mă faci să strig,

că n'am de cât un ideal:
să spėndur un poet ce ține
a vinde sferele senine
p'o secătură de real.

Dar n'aș voi să 'ncep cu tine.

De la Vrancea.

Din viața lui Victor Hugo.

Êcă opiniunea lui Victor Hugo asupra muzicii:
,Musica este, să ni se permită expresia, abu-
rul artei. Ea este pentru poezie ceea ce imaginat
este pentru cugetare, ceea ce fluidul este pentru lichid,
ceea ce oceanul norilor este pentru oceanul undelor,

Dacă voiți un alt raport, ea este indefinitul acestui infinit. Aceeași suflare o împinge, o ia cu sine, o ridică, o restornă, o turbură și o luminează și o umple de un sgomot neesprimabil, o încarcă de electricitate și o face să trăsnească.

... Cei mai mari poeți ai Germaniei sunt muzicanții ei, familie strălucită al cărei șef este Beethoven.

... Marele Italian, este Dante, marele Englez, este Shakespeare, marele German, este Beethoven*.

***

Cu totă ura ce avea în contra lui Bazaine, ecă ce pedepsă ar fi voit să dea trădătorului:

„Aș dori să se convoce la Champ-de-Mars corpurile legiuitoare, toate trupele, tot poporul din Paris, și acolo în fața tuturor aș aduce pe Bazaine îmbrăcat în uniformă sa de mareșal al Franciei. Președintele Camerei ar citi sentința care-l declară trădător al patriei, și-l osândește la degradare. Apoi cel mai vechiu sergent i-ar smulge decorațiile dela pept, i-ar tăia galonetele, sfărâmă spada, calcă epoletele în picioare și i-ar dice pe urmă: „Acum te poți duce, ești liber!“

***

În 1839, babele cărturărese anunțară sfârșitul lumii.

Hugo intrase la un bărbier din cartierul seu pentru a se rade. Ca de obicei, în timpul operațiunii, începuseră să convorbire între dânsii.

— Ah! dle, — dîse bărbierul poetului, — se dice că va fi sfârșitul lumii.

— Aide de!

— Da, dle, se dice că are să fie așa. La 2 ianuarie vor muri dobitocele, și la 4 vor muri oamenii.

— Me inspăimântă, — dîse Victor Hugo, — atunci cine are să me rădă la 3 ianuarie?

***

Eră în 1828, după ce se jucase „Hernani“, Victor Hugo făcuseră o excursiune în Bretania și în Normandia.

Pe drumul dela Rouen, aflându-se în diligență începuseră să vorbescă cu un călător.

— Domnule, — dîse călătorul, — sînt magistrat la Rouen, dar dta vîi dela Paris ș-a trebuit să audă vorbindu-se de „Hernani“?

— Da, — respunse Victor Hugo.

— Nu este așa că este o piesă absurdă?

— Pote că aveți cuvînt.

Și convorbirea urmă. Magistratul declară că unul din amicii lui întâlneau pe Victor Hugo pe jumătate beat și că în fie-care seră trebuia să-l ducă pe brațe acasă; când un om bea peste măsură, nu pote să producă de cît opere absurde.

— Neapărat, — respunse Victor Hugo cu un ton convins.

Sosiră la Rouen și se coborîră la același hotel; chelnerul aduce registrul de călători și magistratul, curios d'a cunoșce numele tovarășului seu de călătorie, citește pe d'asupra umărului seu: „Victor Hugo“.

— Pot să știu și numele dtale? — întrebă poetul dându-i condeiul.

Magistratul se făcuseră roșu ca un rac și se grăbi să plece.

***

Acum câțiva ani într'o societate în Sudul Franciei orecine recomandă unei dame pe poetul cu cuvintele:

— Acesta este bărbatul, căruia avem a-i mulțămii „Note-Dame de Paris“.

Dama strigă uimită:

— Ce, acest bătrîn architect trăiesce încă?

Literatură și arte.

Poeme și maxime. Supt acest titlu dl Alesandru I. Șonț a publicat la București un volum interesant. Autorul este un poet tîner care posedă talent și care credem că va produce scrieri de valoare. Etă trei strofe din volumul acesta:

Nu știu decă me iubesc,
Nu știu decă o iubesc;
Simț că 'n inimă trăiesce
Și 'n gândire o 'ntîlnesc.

Nu știu decă-i pentru mine,
Nu știu decă-i pentru ea;
Cartea orbilor destine
Porța fericirea mea!

Nu știu ce e poezie,
Nu pricep ce e 'n amor;
Nu 'ncetez însă a scrie.
Nu me pot scăpa de dor!

Scrierile lui C. A. Rosetti. Încă trăind C. A. Rosetti a început să-și retipărească scrierile. Publicațiunea s'a început suprt titlul: „Scrieri din junețe și din esiliu“. Volumul prim a apărut încă 'n viața lui, conținînd scrieri din junețe, poezii originale și traduse, din cari am reprodus și noi câteva. Acum a apărut volumul al doile, acesta e de cuprins politic și conține următoarele materii: Apel la oamenii cei liberi, Dlor Eliad și Tell, Apel la toate partidele, Increderea 'n sine, Trei epistole către dl Barbu Știrbei. Cartea e tipărită frumos în tipografia „Românul“, Carol Göbl, în București. Prețul ambelor volumuri e 10 lei.

Esposițiunea de tablouri la Intim-Club în București s'a deschis în joia trecută. Ospelul în care se face esposițiua, scrie „Românul“, e spațios și forte bine situat, calea Victoriei, alături cu Jocheul. Salonul cel mare a fost arangiat pentru circumstanță într'un mod splendid. Toate camerele frumos și lucos mobilate sînt pline cu obiecte de valoare. În salonul cel mare, printre numeroasele tablouri, se vîd „Smărdanul“, maqueta și originalul de dl Grigorescu. „Curcanul“, „Vedeta“ și „Sentinela“ ale aceluiași pictor; „Vîrfu cu dor“, vestitul tablou cumpărat de dl N. Blaremburg și doue portrete a sensation de dl Mirea etc. Grațioasele dne care au trimis opere d'ale dlor sînt dna Valentina Bibescu, o aquarellă după Hamon, portretul a la gouache a fondatorului familiei de Chimay, doue portiere aquarelă pe postav și doue panouri de ușa. Dna Olga Stolojean trei mici tablouri grațioase. Mai sînt și dșore și dni și mulți pictori din țără. În fine esposițiua e forte frumoasă și una din cele mai complete din câte a fost până acum. Mercuri la patru ore, Presa fu invitată în saloanele cercului ca să vedă în intimitate acesta esposițiue pentru ca critica să pote să-și facă apretiarile în linisce.

„Școlă Practică“, magazin de lecțiuni și materii pentru instrucțiunea primară, de Vasile Petri, tom. IV, numărul 2 pro maiu a. c. conține: Catechese școlare: I. Despre Ddeu (urmare) — Condiment, condimente. Lecțiune din invetămîntul intuitiv. — Din calculul elementar. Lecțiuni esecutate în chip monografic pe basa figurilor numerale: Tractarea numărului 6 (urmare). — Fraga. Lecțiune din botanică pentru școlă elementară. — Primele lecțiuni de geometrie, pentru despărțămîntul superior al școlilor elementare (urmare). — Ordinațiunea comisiei administrative a comitatului Bistrița-Năsăud, privitoare la lipsirea dela școlă. — Casuri de mörte. — Bibliografie. — Abonamentele cu 3 fl. pe anul întreg a se adresă la redacțiune în Năsăud (Nassod, Transilvania).

Din „Beiu, Vodă, Domn“, roman istoric cu ilustrațiuni originale, de dl Theochar Alexi, a apărut bro-

șura dublă 29—30. Acest roman va fi complet cu 34 broșuri și cuprinde istoria României, începând cu fanariotul Caragea, trecând la revoluțiunea eterii grecesci și a lui Tudor Vladimirescu, a cărui viață, fapte și moarte tragică sunt cu deamănuntul descrise, atinge revoluțiunea dela 1848, tractează pe larg domnia lui Cuza, dând un tablou amenunțit despre acea epocă și încheie cu alegerea lui Carol de Hohenzollern. Prețul romanului întreg este 5 fl. A se trimite la tipografia Alexi în Brașov.

Caragiali fluerat. Acesta e titlul unei broșuri de dñii Stemi și Niger, care a apărut de curând la București, răspundând acelor care au criticat piesa premiată „D'ale Carnavalului” a dlui Caragiali, care, precum se știe, a făcut un fiasco atât de mare pe scena Teatrului Național din București, încât a fost fluerată. Autorii susțin, că acesta comedie a dlui Caragiali este cea mai bună din toate câte a scris.

La Craiova a apărut: „Principiul naționalității”, conferință ținută în Ateneul din Craiova de dl N. P. Guran. Prețul 1 leu. Se află de vânzare în librăria S. Samitca de acolo.

O nouă bibliotecă. Cetim în „România Liberă” că pe lângă ministerul agriculturii, comerțului și domeniilor în București se va înființa o bibliotecă din tot ce s'a scris în țară până astăzi relativ la agricultură, comerț și industrie, și în care să se poată găsi cu timpul cele mai acomodabile scrieri străine (în traducție română), mai cu seamă engleze și americane.

Teatru și muzică.

Artiștii Teatrului Național din București au plecat din capitală, unii să jöce prin alte orașe, alții la băi. La Craiova s'au dus dna M. Vasilescu, dñii Iulian, Mateescu și alții; la Cernăuți pleacă în săptămâna aceasta dnele Notara, Manolescu, dl Notara, Catopol etc.

Societatea corală română „Ecolu” din București a dat acolo vineri un concert în sala Ateneului, cu concursul dlui Fr. Kneisei violonist, al trei M. Marcovici și al dlui Iulius Wiest. Programa a fost următoarea: Partea I. 1. C. G. Porumbescu. Primăvăra, cor pentru 4 voci bărbătesci. 2. Vieuxtemps. Baladă și Polonesă, executată de dl Fr. Kneisel. 3. Al. Flechtenmacher. Să tremure dușmanii, arie din opera „Fata dela Cozia”, cântată de dl D. Herăscu, membru în societate. 4. Donizetti. Com' è gentil! Serenadă cu chor, din Don Pasquale, cântată de dl D. St. Rașian și corul societății. 5. W. Humpel. Cucuruz, cor pentru 4 voci bărbătesci. 6. Ed. Wachmann. Pe lac, cor pentru 4 voci bărbătesci. Partea II. 7. Beethoven. Conspiratorii, cor pentru 4 voci bărbătesci. 8. a) Finalul din Concertul de Weber. b) Barcarola de Rubinstein, executate de dra Marcovici. 9. Donizetti. Una furtiva lagrima, cântată de dl I. Băjenar, membru în societate. 10. G. Verdi. Arie din Vespri Siciliani, cântată de dl D. Teodorescu membru în societate. 11. C. G. Porumbescu. Erna, cor pentru 4 voci cu solo. 12. G. Ștefănescu. Cântec ostășesc, cor pentru 4 voci bărbătesci. Acompaniamentul a fost susținut de dl I. Wiest.

Teatru în Craiova. Distinguiți artiști Iulian și Mateescu dela Teatrul Național din București au sosit la Craiova, unde au început să dea o serie de reprezentațiuni în grădina Belle-Vue. Prima reprezentațiune ș'a dat duminică trecută, jucându-se piesa: „Insurătoare ori foc”, comedie în 3 acte.

Piesă nouă. În curând se va jucă la Teatrul Dacia din București o piesă nouă, originală, în 4 acte, intitulată: „O scrisoare găsită”. Autorul nu voiesce a fi cunoscut până ce nu se va reprezintă piesa.

Ce nou?

Sciri personale. *Moștenitorul de tron Rudolf*, vizitând pavilionul oriental al expozițiunii din Budapesta, a studiat cu deosebită atențiune despărțământul român și bulgar, unde se află covore, țesături, pielării și interesante tablouri etnografice din România. — *Il. Sa dl Nicolae Popea*, archimandrit și vicariu arhiepiscopesc în Sibiiu, a dăruit 36 fl. competență de diurne ca deputat la sinodul arhiepiscopesc din cercul preoțesc al Sibiiului, cu însărcinarea, ca din jumătate sumă să se cumpere cărți de premii școlarelor din tractul Sibiiului la esamenele anului acestuia; 6r din cealaltă jumătate să se cumpere cărți școlare pentru elevii săraci și sirguitori dela școlile acelu protopresbiterat. — *Di Remus Roșca*, cleric absolvent al arhiepiscopescii sibiiene, sâmbăta trecută fu promovat la universitatea din Budapesta la gradul de doctor în științele politice. — *Di Gavril Dobrea*n din Tulgheș a fost promovat de către universitatea din Viena ca doctor în medicina universală. — *Di Emil Petrovici*, practicant la judecătoria de ocol din Sibiiu a fost numit vice-notar la tribunalul din Panciova. — *Di Ioan Circa*, vice-notar la judecătoria de ocol din Oravița, a fost transferat în aceeaș funcțiune la Sighișora.

Hymen. *Di Teodor de Pruncul*, notar c. r. în Gurahumora în Bucovina, duminică la 7 iunie ș-a serbat cununia în Brașov cu dra Sarah de Pruncul. — *Di Agop S. Popovitz*, mare proprietar în Basarabia, tot în duminică trecută și asemenea la Brașov ș'a cununat cu dra Elena de Pruncul, sora miresei prime.

Asociațiunea transilvană. *Despărțământul S.-Regin* este convocat prin dl P. Barbu, membru fondator, la adunare generală-estraordinarie de reconstituire pe 18 iunie st. n. în Reginul-Săsesc. Precum vedurăm și din cele publicate în nr. trecut, zelul despărțământelor a scăzut cu totul. Indolența devine din ce în ce mai înspăimântătoare.

Sinod estraordinar în Sibiiu. Se știe că guvernul a refuzat să mai pună la dispozițiunea consistoriului din Sibiiu ajutorul de stat în suma de 24,000 fl., ca acesta să-l împartă, între preoțime, ci a pretins să împartă însuș direct această sumă. În urmarea acesteia sinodul din Sibiiu a reclamat prin o deputațiune la Maj. Sa. Resultatul a fost, că ministrul a notificat Esc. Sale arhiepiscopului și mitropolitului Miron Romanul, că din acea sumă va pune la dispozițiunea consistoriului 4000 fl., restul se va împărți de-a dreptul de către minister. În urmarea acesteia Esc. Sa a convocat pe 4/16 iunie sinodul în sesiune estraordinarie, pentru ca acela să pronunțe cuvântul final din partea bisericeii în stadiul mai nou al acelei afaceri.

Conferință preoțescă. În diecesa Gherla s'au introdus prin sinodul din 1882 conferințele preoțesci. Astfel de conferință ș'a ținut 11/23 maiu în tractul Ôrței în Sălagiu și anume în comuna Ôrța-de-jos. Disertantul acestei conferințe a fost protopopul și parocul din localitate dl Alesandru Costea, care ș'a îndeplinit însărcinarea într'un mod laudabil. Notar al conferințelor ș'a ales preotul din H.-Giurtelec dl Nicolae Pop. Conferința viitoare se va ține la H.-Giurtelec, disertantul va fi parocul de acolo, 6r la missa ce va precedă conferința va predică parocul din Chiliôra părintele Leone Maior. După conferință toți membrii se intruniră la mēsa ospitală a părintelui protopop, unde primul toast se pronunță pentru Il. Sa episcopul diecesan dr. Ioan Szabó.

Adunări învățătoresci. *La Avrig* în duminică trecută ș'a ținut adunarea de consătuire a reuniunii învățătorilor din districtul Sibiiului, supt presiunea părin-

telui protopop Simeon Popescu. — *La Agnita* in 9/21 iunie se va ține adunarea generală a subdespărțământului învățătorilor din tractul protopresbiteral Agnita, supt presidul dlui N. Moldovan.

Maial. Reuniunea sodalilor români din Cluș va arangia la 3/15 iunie maial in grădina dela Capul turcesc. Vinitul e destinat in folosul fondului reuniunii. Președintele comitetului e dl Basiliu Podobă, secretar Jacob Mureșan, cassar Ștefan Havași.

Principele Anton de Hohenzollern, părintele regelui Carol I al României, mort in săptămâna trecută, a moștenit dela părintele seu tronul principatului Hohenzollern-Sigmaringen. El însă a fost unul dintre cei dintăiu Domnitori germani, cari au recunoscut și au înțeles vântul ce bătea in timpul modern și care țină la un singur imperiu puternic german. El eră convins, că numai Prusia va pute să restabilească Germania; de aceea abia s'a urcat la tron, in 1849 a cedat Prusiei țerile ce se țineau de principatul seu. In Prusia dănsul ocupă apoi funcțiuni inalte; in armată ajunse general de infanterie și încă mai năime fu numit președinte al ministeriului; er mai târziu i se conferi titlul de „Alteță Regală“. Dimisionand din minister, devini guvernator militar al provinciilor Rinului și Vestfaliei, funcțiune din care dimisionă la 1871. De atunci locuia mai mult in Sigmaringen, unde a fundat unul din cele mai avute muzee istorice și artistice din Germania. Căsătorit la 1834, cu principesa Iosefină de Baden, a avut 6 copii și anume: Principele moștenitor Leopold, născut la 22 septembrie 1835, locotenent-general prusian, a cărui candidatură la tronul spaniol a fost motivul războiului franco-german in 1870. Principesa Ștefania, născută la 15 iulie 1837, care a murit la 17 iulie 1894 ca consortă a regelui Portugaliei Don Pedro V. Carol, regele României. Principele Anton, născut la 7 octombrie și mort la 5 august 1866 in urma rănii primite in bătălia dela Königgrätz. Principele Frederic, născut la 25 iunie 1843, general prusian, și pe principesa Maria, născută la 17 noiembrie 1845, soția cōntelui Filip de Flandra. La 21 octombrie 1859, augusta pereche principiară serbă nunta de argint seu a 25 aniversare a cununiei lor și acum opt luni, la 21 octombrie 1884, avu loc nunta lor de aur.

Di dr. G. Crainicean, colaborator la fôia noastră, a ținut in 30 maiu un discurs in societatea medicilor din Budapesta, despre starea orbilor din țeră. După statistica din 1880 se află aprôpe la 21 mii de orbi in totă Ungaria, impreună cu Slavonia. Dintre aceștia 5174, adică 13.65 la 10,000 de suflete sânt români. Pe când la consemnarea din 1870 comitatele, mai cu samă ardelen, locuite in parte de români au prezentat mari procente de orbi, anume 17—18 și mai mult la deșe mii, in deceniul din urmă s'au micșorat procente. Mai bine este situat comitatul Arăd, cu mai puțin de 10 orbi la deșe mii; urmeză apoi comitatul Caraș, Timiș, Făgăraș, Solnoc-Doboca, Sătmar și Măramureș cu 10—12 la deșe mii, Arieș-Turda, Cetatea-de-baltă și Bistrița-Năsăud cu 13, celelalte comitate cu mai mult la deșe mii. Ungaria stă in proporțiune cu alte țeri europene in relație rea in ceea ce privesce orbi. Proporțiunea e mai mare de cât in acele țeri, er institutele de instruat și de dat lucru orbilor lipsesc. Numai unul se află in Budapesta, pentru 80 de elevi intre 8—20 ani, pe când Austria are 9 institute de acest soi. anume 7 de instruat și 2 de ocupațiune, Francia 16, Anglia 27. Statistica încă are multe defecte. Se pôte că la o conscriere mai severă, se vor constată mai puțin sërmani orbi, de aceea autorul propune, ca senatul sanitar să esopereze o conscriere de nou a orbilor prin personalul sanitar din tôte părțile țerii și astfel constatându-se

câți și unde se află cei mai lipsiți și părăsiți orbi, amăsurat numărului lor, să se inființeze institutele necesare.

„Stâna de Vale“, baie climatică in munții Beiușului, va luă in sezonul acesta un avânt mai mare. Acest incântător cuib de plăceri, grație generosității manifestate de proprietarul seu, Il. Sa părintele episcop Mihaiu Pavel, ofere deja comoditate; er comitatul lucrăză din greu ca drumul ce conduce acolo încă să fie practicabil. Vr'o șapte clădiri noue, făcute tôte in cei 2—3 ani din urmă, și 'n ele 32 de odăi sânt menite pentru adăpostirea oșpeților. Il. Sa a dispus, ca in vëra acesta să fie la Stâna-de-Vale și restaurațiune; spre acest scop s'a angajat restaurantul otelului opidan din Beiuș Petru Szabó, ficsându-se prețurile cele mai moderate. Tot acest întreprindător va ingriji și de transportarea oșpeților străini dela Beiuș până la Stâna-de-Vale, întreținând și legături postale. Mai adaugăm, că in anul acesta s'au construit acolo și băi calde, cari, intocmai ca cele reci, se vor întrebuintă gratuit. Tôte aceste ne indică convingerea, că Stâna-de-Vale in anul acesta are să ocupe loc in șirul băilor climatice. Oșpeți se pregătesc din mai multe părți.

Societate istorică română. Dl Gion scrie in ultimul „curier literar“ din „Românul“: „N'ar fi ôre cu puțină crearea unei societăți istorice pentru istoria patriei și in regatul civilizat și civilisator al României libere și independente? Nu s'ar pute ôre găsi in aste 5 milioane de cetățiani români o sută, ori doue, ori trei cari să iubescă pentru ea însăși și fără alte cugete lăaturalnice, istoria țerilor romanesci, povestirea țerilor de bucurie și țerilor de jale ale elementului român din totă Dacia? Am făcut multe, am încercat și mai multe, ne-am tulnicit adesea, am reușit câte odată. Pentru ce ôre n'am mai încercă și pentru societatea istorică încă odată cu degetul marea in care pentru alte cestiuni ne avântăm atât de lesne? In Italia, pe lângă marea „Reale Societă di storia patria“ și nenumăratele ei sucursale, nu e oraș care să n'aibă o societate documentară, ori istorică, ori „pentru istoria și arheologia municipiului nostru“. In Avignon, in Francia, societatea istorică și orașianii avignonesi cari ar voi să scie câte limbi afumate plătia drept bir papilor colonia evreă din acel oraș, nu vor avé de cât să consulte publicatiunile intemeiate pe documentele strînse de societatea istorică a Avignonului; er la noi, decă ai ține să scii, ar trebui, ai fi dator, să scii cine eră mare ban peste ținutul Craiovei in vremea cutărui Domn, seu cum stau birurile și podveșile in vremea unui altuia, vei căută mult și bine, și la urma urmelor vei sfârși dicându-ți: s'aștept, pôte că Ungurii le vor publică. Aceste neajunsuri, aceste piedice neinduplicate și multe altele tot atât de mari și de chinuitoare cer și 'n țera noastră intemeierea unei „Societăți pentru istoria patriei“, făcută pe modelul societăților istorice din tôte țerile cari voiesc și țin ca epitetul de „națiune civilizată“ să nu fie și să nu remănă pentru vecie o vorbă sonoră, ci un fapt real, merit a da multe și bogate rôde“.

Cântec despre indolența românescă. Un corespundinte al „Gazetei“, scriind despre adunarea din Monor a Reuniunii Mariane, dice: „Dintre rapôrtele crite, mai insēmnat e al cassarului, constatând in aveirea Reuniunii un deficit de vre-o 70 fl. v. a., provenit din speșele avute cu edarea unui „Almanach“, carele și până in ziua de astăzi zace nevëndut la librăria din Năsăud „Concordia“. Ecă o nouă dovadă de indolența românescă in ceea ce privesc spriginirea lucrărilor noastre literare. Eu cred, că decă cel puțin tot al doilea cărturar român din cercul de activitate, in carele se

înverte „Reuniunea Mariană”, ar fi cumpărat un exemplar din Almanach — decă nu chiar pentru meritul său literar, carele totuși nu e de desprețuit și decă nu din motivul de a avea un calendar la casă — atunci cel puțin din considerațiuni filantropice, știind că spriginese o Reuniune, a cărei menire este mare, tot eră ceva. Dar mare e indolența între cărturarii noștri, și cei ce ar pute și mijlocele le ar concede, nu voiesc a face, apoi să ne mai plângem că nu avem cărți!

Costumul național în decadentă. „România Liberă” constată cu mahnire, că costumul național începe a căde în dispreț la țărani, că el nu mai e în flóre de cât prin județele dela munte, ér pe câmpie imbrăcămintea e o curată impestrițatură: „Ștergarul moșnean se scaldă cu tulpanul venetic, zeveica, catrința și fotele se amestecă cu fuste și rochii, fia cu strălucitorii fluturi și cămașa cu meșesugitele altițe sânt întunecate de camişone, ér itarii și sucmanul sânt amenințați, în unele părți ale țerii, de pardesuri. Pornirea țeranului spre acesta depravare de gust în imbrăcămintea e alimentată de negustorii ambulanti, mai cu semă Evrei, cari — cu totă legea în contra comerțului ambulant — colindă satele cu stămburi și altă marfă, de cea mai miserabilă calitate, oferindu o cu prețuri mici neapărat și de multe ori chiar pe datorie. Și alt păcat apoi pe capul bietului satean: stofele pe cari i le vinde negustorul ambulant sânt fabricate în străinătate din fel de fel de vechituri, cari au servit odată ca imbrăcămintea bolnavilor de boale molsipitóre și din tot soiul de sdrențe infecte. Aceste stofe s'ar fi constat, se dice, că pórta în ele germenul bolei seu infecțiunii cu care fusese încărcată materia primă. Așă sânt legitimate prețurile scădute cu cari se vënd aceste stofe străme — așă s'ar esplică o parte din boalele țeranului”. Ca mijloc de îndreptare al acestui réu, organul numit propune: să fie supus unei dări — de pildă o sută de lei pe an — a cel țeran, care nu va purtă (el, femeia, seu copii lui) costumul național.

Societatea de lectură „Inocențiu Micu-Clai-niană” a teologilor din Blaș s'a constituit pentru anul viitor școlastic în următorul mod: Președinte s'a ales Macaveiu Groze, cleric de anul III; redactor la fôia „Furnica” Demetriu Deac, cl. de a. III; notar al corespondențelor Georgie Chețan, cl. de a. III; cassar Basiliu Sêrbu, cl. de a. II; controir Atanasiu Bologa, cl. de a. I; bibliotecar Valeriu Comșa, cl. de a. I; rămânând a se alege notarul ședințelor cu începutul anului viitor.

« **Societatea Alexi-Șincaiană** a teologilor din Gherla intrunindu-se în ședință estraordinară la 28 aprile st. n., sub presiul Clrs. domn conducător Atanasiu Demian, profesor de teologie, și-a ales noul birou pentru anul școlastic 1885/6 în persónele următorilor membri: președinte Nicolae Pop cl. III; vice-președinte Dumitru Todoran cl. III; cassar Petru Vaida cl. III; bibliotecar Lazar Avram cl. II; secretar Alesandru Halită cl. I; notar al ședințelor Vasile Cheresteș cl. II; archivar Ion Andreica cl. I; controlor Grigore Ciunte-reiu cl. I.

Indreptare. În corespondința „O ți în Orăștie”, publicată în nr. trecut, s'a străcurat o greșelă, și anume în loc de dra Teresia Coroiu, să se citescă dra Teresia Corvin. Totodată rugăm pe cei ce ne trimit corespondințe și informațiuni, să scrie legibil numele proprie.

O candidată la deputație. Precum în Statele-Unite o damă bătrână cu ochelari umblă în noemvre

trecut să se alégă președinte a Republicei, combătând pe Cleveland, tot astfel acum în Anglia o damă, tot bătrână și cu ochelari, umblă după voturi și în noemvre viitor se va prezentă la sufragiile corpului electoral engles ca candidată pentru camera comunelor. E vorba de Miss Elena Taylor, o respectabilă bătrână, care deja e membră într'un „School board” și căreia nu-i lipsese o óre-care elocință când susține tesa emancipării politice a femeii. Un club radical din Londra a ales pe Miss Taylor presidentă onorară și a decis'o a primii candidatura legislativă, garantându-i glasurile tuturor alegătorilor uvrieri.

Sciri scurte. *Moștenitorul de tron Rudolf*, membru al Academiei științifice unguresci, încă în anul acesta va tiné acolo discurs de recepțiune, cu care ocaziune va vorbi despre „Locuitorii pădurilor unguresci”. — *Di L. Ordéga*, ministrul plenipotențiar al Franciei în România, însărcinat de guvernul republicei, a trimis la rentórgerea sa în Bucuresci, o scrisóre de condolență dnei Maria C. A. Rosetti. — *La Brașov* la esamenul de maturitate al gimnasiului românesc va asistă ca comisar al guvernului directorul gimnasial dr. Ignat Veress din Sibiu. — *Congresul medical din România* a decis în tóamna trecută să ridice un monument dr-lui Davila; comitetul organizator a început acuma subscrierile. — *Congresul literar internațional* în anul acesta se va tiné la Madrid în luna lui octombrie; subiectul concursului internațional este: „Simțeméntul onórei: espresiunea sa în literatura spaniolă și în literaturile celorlalte țeri”. În comitetul executiv se află și dnii B. P. Hășdêu și Gh. Giuvara. — *Cholera* s'a ivit de nou în Spania; în capitala Madrid, se bolnăvesc pe ți câte 40—50. dar numărul morțiilor încă nu e mare.

Necrológe. *Petru Ioanovici*, paroc gr. or. în Sudriaș-Jupani, a murit la 2 junie, în etate de 35 ani; la inmorméntare preotul Adam Rosa din Leucuseșci a rostit o cuvântare bine simțită. — *Maria Cutean* n. Papp, mama parocului Laurentiu Cutean în Órda-inferióra, a încetat din viață la 21 mai în etate de 78 ani.

Poșta Redacțiunii.

Despre colorile florilor. Se va publică decă vei trimite și continuarea.

Dlui B. V. G. în I. Au sosit.

Căldarul săptămânei.

Đia sept.	st. v.	st. n.	Numele sântilor și sêrbătorile.	Sórele resare	Sórele apune
Duminea 3 după Rusale. Mat. VI. 22—23 inv. 3.					
Duminea	2	14	Cuv. Nikifor	4 5	26 7
Luni	3	15	Sf. Mart. Lukian	4 5	27 8
Marti	4	16	Păr. Mitrofan	4 5	28 9
Mercuri	5	17	Sf. Dorotei episc.	4 4	29 10
Joi	6	18	Sf. Visarion	4 4	30 11
Vineri	7	19	Sf. Mart. Teodot	4 4	31 12
Sâmbetă	8	20	Mart. Teodor Str.	4 4	113

Avis! Semestrul prim incheiându-se cu sfêrsitul acestei luni, rugăm pe toți aceia ale căror abonamente vor espiră atunci, să binevoiescă a le innoi de timpuriu.

Administrațiunea.

Proprietar, redactor respundător și editor: **IOSIF VULCAN.**

Cu tipariul lui Eugeniu Hollósy în Oradea-mare.